

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2016-10-20
Meddelad i Malmö

Mål nr
4224-16

SÖKANDE

Primo Hiss AB, 556761-9886
Landskronavägen 7 C
252 32 Helsingborg

MOTPART

Helsingborgs stad
251 89 Helsingborg

SAKEN

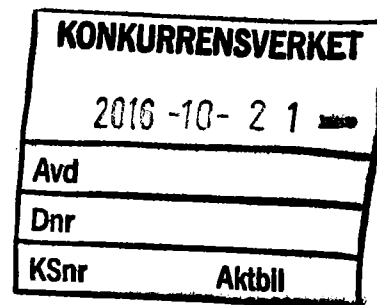
Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Primo Hiss AB:s yrkande om ingripande enligt LOU.

BAKGRUND

Helsingborgs stad genomför upphandling av ramavtal avseende service av hissar och lyftanordningar. Upphandlingen genomförs med öppet förfarande enligt LOU. Efter utvärdering av inkomna anbud har Helsingborgs stad beslutat att anta anbudet från Schindlers Hiss AB.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Primo Hiss AB

Primo Hiss AB, nedan bolaget, ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att den ska göras om. Bolaget anför som grund för sin ansökan följande. I ett av dokumenten i förfrågningsunderlaget, prisförfrågan, ska anbudsgivare fylla i prisuppgifter baserat på ett av Helsingborgs stad uppskattat antal timmar, inställelser etc. Helsingborgs stad har inte insett att nuvarande entreprenör, Schindlers, innehar statistik vilket möjliggör ”taktisk” prissättning. Staden har inte heller begränsat dessa möjligheter i upphandlingsunderlaget. Samtliga entreprenörer, förutom nuvarande entreprenör, har baserat sina kalkylantaganden och fyllt i prisförfrågan med hänsyn taget till de av staden angivna nivåerna och antal timmar per år för kategorierna timpris vardagar 07.00-17.00, timpris vardagar 17.00-23.00, jourutryckning under icke normal arbetstid och timpris utöver 2 timmar vid jourutryckning. Samtliga entreprenörer, förutom nuvarande entreprenör Schindlers, har angett mer eller mindre rimliga timsatser. Schindlers har istället satt 0 SEK/timme i båda kategorierna som gäller jourutryckning vilket gör att deras utvärderingspris blir det lägsta priset i enlighet med utvärderingsmodellen. Schindlers har lämnat ett pris baserat på egen verklig statistik i vilken man sannolikt drar slutsatsen att de två ovanstående kategorierna i verkligheten kraftigt understiger de av Helsingborgs stad angivna antalet timmar varvid det är riskfritt att sätta timsatserna till 0 SEK/timme. Denna möjlighet till antagande har inte getts övriga anbudsgivare. De två aktuella kategoriernas timsatser har stor inverkan på det totala utvärderingspriset.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM

Vidare fick man som anbudsgivare inte chansen att sätta några egna priser på det egentliga syftet med upphandlingen nämligen service. Staden har inte heller på ett tydligt sätt beskrivit vad som gäller för material och reservdelar.

Helsingborgs stad

Helsingborgs stad bestrider bolagets yrkande och anför följande.

Upphandlingsförfarandet har genomförts på ett öppet sätt och förfrågningsunderlaget har varit tydligt och konkret. Staden har tydligt redogjort för utvärderingsmetoden och prisförfrågan. Utvärderingen har skett i enlighet med vad som angetts i förfrågningsunderlaget. Samtliga anbudsgivare har fått samma information och samtliga har behandlats lika. Utvärderingsmetoden beskrivs i förfrågningsunderlaget och det anbud som uppfyller samtliga obligatoriska krav och har lämnat lägsta pris kommer att antas.

Anbudsgivaren ska bl.a. lämna prisuppgifter för jourutryckning under icke normal arbetstid och timpris utöver två timmar vid jourutryckning. I prisförfrågan har angetts olika volymer. För att få fram utvärderingspriset ska anbudsgivarens prisuppgifter multipliceras med angivna volymer och därefter summeras. Med anledning av bolagets påstående att nuvarande entreprenör lämnat ett pris baserat på egen verklig statistik har staden gått igenom fakturorna från Schindlers för åren 2013 – 2015. Det kan då konstateras att bolagets uppgifter om att de verkliga volymerna för jourutryckning understiger de i prisförfrågan angivna volymerna är felaktiga. Staden vill dock poängtera att de uppgivna mängderna i prisförfrågan endast är fiktiva. Under uppdragstiden kan volymerna bli såväl högre som lägre. Anbudsgivarna har i anbuden lämnat varierande priser för de olika posterna.

När det gäller timpris utöver 2 timmar vid jourutryckning har Schindlers och ytterligare en anbudsgivare lämnat timpris på 0 kr. Bolagets uppgift att endast Schindlers lämnat pris på 0 kr är därför felaktig. Staden bestrider

bolagets påstående att upphandlingen inte varit rättvis. Alla anbudsgivare har haft tillgång till samma information och alla har behandlats lika. När det gäller material och reservdelar framgår av förfrågningsunderlaget att Helsingborgs stad ska svara för leverantörens verifierade nettokostnad, dvs. leverantörens faktiska kostnad för material med undantag för förbrukningsvaror. Helsingborgs stad anser att detta tillräckligt väl har beskrivits i förfrågningsunderlaget

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 4 och 6 §§ LOU kan förvaltningsrätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att förvaltningsrätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

I nu aktuellt förfrågningsunderlag anges under punkten 3.4.1 att det anbud kommer att antas som uppfyller samtliga obligatoriska krav och som har lägst pris. Under punkten 3.4.2 anges att anbudsgivaren ska lämna efterfrågade prisuppgifter i prisförfrågan och att prisuppgifterna multipliceras med angiven volym och summeras. Summan utgör utvärderingspriset. Anbudsgivare med lägst utvärderingspris tilldelas uppdraget. Av prisförfrågan framgår att anbudsgivaren ska lämna prisuppgifter på timpris för servicetekniker vardagar 07.00 - 17.00 och vardagar 17.00 - 23.00. Vidare ska anbudsgivaren lämna pris för jourtryckning under icke normal arbetstid för vilken volymen angetts till 10 st./år, och timpris utöver två timmar vid jourtryckning för vilken volymen angetts till 20 st./år. När det gäller material

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM

och reservdelar anges under punkten 4.17 i förfrågningsunderlaget att det i leverantörens åtagande ingår att tillhandahålla och lagerhålla förbrukningsmaterial och reservdelar för att undvika avbrott och störningar och om dessa uppkommer minimera dessa. Materialkostnaden ersätts mot nettokostnad och verifikat ska vara specificerat med material samt tillhörande arbete. Administrativt påslag på verifierade självkostnader för material och varor är tio procent vilket är fastställt av beställaren.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat. Detta följer även av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. Även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och EU-rätten inte träds för när.

Förvaltningsrätten kan först konstatera att det av nu aktuellt förfrågningsunderlag klart och tydligt framgår vilka prisuppgifter som anbudsgivare ska lämna i prisförfrågan och vilka volymer som används vid uträkning av utvärderingspriset. Förvaltningsrätten kan även konstatera att den aktuella utvärderingsmodellen möjliggör för anbudsgivare att lämna s.k. nollbud på vissa av de efterfrågade prisuppgifterna, vilket också gjorts av två anbudsgivare. Även om utvärderingsmodellen i detta avseende inte kan anses vara optimalt utformad så är det emellertid enligt förvaltningsrättens mening inte visat annat än att samtliga anbudsgivare haft samma förutsättningar att utifrån uppgifterna i förfrågningsunderlaget lämna konkurrenskraftiga anbud. Det är inte heller i övrigt visat att förfrågningsunderlaget eller den upphandlande myndighetens förfarande i nu aktuella delar strider mot de EU-rättsliga principerna eller någon bestämmelse i LOU. Förvaltningsrätten kan

inte heller finna att förfrågningsunderlaget när det gäller material och reservdelar är så otydligt formulerat att det kan anses strida mot bestämmelserna i LOU. Den omständigheten att den upphandlande myndigheten valt att utforma underlaget på så sätt att pris inte ska lämnas vad gäller dessa delar ändrar inte bedömningen.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att vad bolaget anfört och åberopat inte visar att Helsingborgs stad i det aktuella upphandlingsförfarandet har brutit mot bestämmelserna i LOU på ett sådant sätt att bolaget lidit eller riskerat att lida skada. Skäl för ingripande föreligger således inte. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Mattias Steen

Sune Wennerberg har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

